

Gudstjänst i Öjebyn, S:t Jakobs församling, den 6 januari 2007

Gudstjänst i Råneå, S:t Petri församling, den 7 januari 2007

Trettonde dag jul el. epifania (liturg. färg: vit)

”LÅT OSS TILLBEDJA KONUNGEN OCH FRÄLSAREN!”

Predikotext: Matteus 2:1-12

---

1 När Jesus var född i Betlehem i Judeen på kung Herodes tid, se, då kom visa män från Östern till Jerusalem 2 och frågade: "Var är judarnas nyfödde konung? Vi har sett hans stjärna gå upp och har kommit för att tillbe honom." 3 När kung Herodes hörde det, blev han förskräckt, och hela Jerusalem med honom. 4 Och han samlade folkets alla överstepräster och skrifflärda och frågade ut dem, var Messias skulle födas. 5 De svarade: "I Betlehem i Judeen, ty så är skrivet genom profeten: 6 Du Betlehem i Juda land, inte är du minst bland Juda furstar, ty från dig skall utgå en furste, som skall vara en herde för mitt folk Israel." 7 Då kallade Herodes i hemlighet till sig de visa männen och frågade ut dem om när stjärnan hade visat sig. 8 Sedan skickade han dem till Betlehem och sade: "Gå och sök noga efter barnet, och när ni har funnit det, underrätta mig, så att även jag kan komma och tillbe det." 9 De lyssnade till kungen och begav sig i väg. Och se, stjärnan som de hade sett gå upp gick nu före dem, tills den stannade över den plats där barnet var. 10 När de såg stjärnan, uppfylldes de av mycket stor glädje. 11 Och de gick in i huset och fick se barnet med Maria, dess mor. Då föll de ner och tillbad det, och de tog fram sina skatter och överlämnade gåvor till barnet: guld, rökelse och myrra. 12 Och sedan de i en dröm hade blivit varnade för att vända tillbaka till Herodes, tog de en annan väg hem till sitt land. (Matt 2:1-12)

Bön: Herre, helga oss i sanningen, Ditt ord är sanning! Amen.

Inledning

”Berätta allt för mig!”, säger du till din vän som just har återvänt från London. Han hade fått en personlig inbjudan för ett besök från Englands drottning. *”O, allt var underbart! Men jag träffade aldrig drottningen...”* *”Varför?”*—frågar du—*”Vad hände?”* Du väntar på att han ska berätta, att drottningen hade varit tvungen att avboka besöket på grund av några andra viktiga förpliktelser. *”Jo...”*—börjar din vän—*”Jag använde all tid som jag hade till att förundra mig över allt det jag såg: Statyerna, målningarna och så vidare...”* Hmmm... Hur skulle du reagera på hans förklaring? Han hade missa en stor möjlighet! Eller hur? Idag har vi kommit för att träffa den störste Konungen och Frälsaren, himlarnas och jordens härskare. Konungen själv har kallat och lett dig hit till kyrkan. Du har en personlig inbjudan. Han vill träffa dig! **”Se, jag står vid dörren och klappar på.”**—säger Han—**”Om någon hör min röst och öppnar dörren, skall jag gå in till honom och hålla måltid med honom och han med mig.”**¹

Åtskilliga målningar, sånger och berättelser har fått sin inspiration från historien om de vise männen. Vi skulle kunna använda all vår tid för att diskutera de olika tankar och spekulationer som denna berättelse har uppväckt bland människor som har studerat denna text. Men låt oss inte göra samma misstag som vår fiktive vän gjorde! I stället, **”Låt oss tillbedja Konungen och Frälsaren!”**, som predikans överskrift uppmuntrar oss till. Vi vill **följa den rätta stjärnan för att hitta Honom och frambära våra gåvor till Honom.**

---

¹ Upp 3:20.

1. Följ den rätta stjärnan för att hitta Honom!

Hur många stjärnor finns i hela universum? Jag vet inte; du vet inte; den mest skolade vetenskapsmannen vet inte—men Gud vet! Han har skapat varenda av dem! Guds skapelse är så underlig, att Han även var tvungen att varna människorna för att inte tillbedja solen, månen och stjärnorna eller något annat skapat². Världen är full med stjärnor som kommer att vilseleda oss, om vi söker deras guidning. Vi gör inte längre människor till gudar som de gamla egyptierna och romarna gjorde. Men hur många, speciellt de yngre, ser upp till Hollywoods stjärnor eller lyssnar gång efter gång på rockstjärnornas budskap? Idrottsstjärnor, stjärnorna i ekonomin och politiken får mycket uppmärksamhet och tid i andra människors liv... Försöker jag säga, att vi aldrig borde gå på bio, se en ishockeymatch eller kunna följa den politiska och ekonomiska världen? Nej! Men låt oss vara försiktiga, så att vi inte låter dem bli de stjärnor som vi följer!

När de vise männen kom till Jerusalem, hade de en sak i tankarna: *"Var är judarnas nyfödde konung?"* (v.2) De sökte efter den utlovade Frälsaren. De kom inte för en turistresa eller för att möta de rika och berömda. De var inte där för att träffa kung Herodes. (De stannade endast en stund hos honom, som vi stannar en stund vid macken, när vi frågar efter vägen som vi vill hitta.) De vise männen hade kommit för att tillbedja den nyfödde Konungen! (v.2) Vi vet inte med säkerhet, hur de vise männen förstod att koppla den nya stjärnan till Israel och Frälsaren, men vi vet, att det var Gud som ledde dem.

Vilka var dessa vise män och varifrån kom de? Det grekiska ordet är *magoi*, och i några engelska översättningar kallar man de vise männen "Magi"... Men ordet *magoi* betyder inte här magiker eller trollkarl. I Media, Persia, Babylon och Assyria kallade man prästerna *magoi*³, men det betyder inte att ordet var begränsat bara till dem. Troligen den bästa beskrivningen för de *magoi* som vi hittar i vår text är just *vise män*, som Folkbibeln översätter. Vi kan sammanfatta ordets betydelse med en beskrivning, att de var *"professorer vid universitet och den tidens vetenskapsmän, som studerade de forntidas visdom och i synnerhet stjärnorna."*⁴ Bibeln berättar inte hur många dessa vise män var eller att de skulle ha varit kungar, som några har tänkt. Bland olika förslag för deras hemland verkar Babylon vara det bästa alternativet. Israel hade varit i landsflykt i Babylon 600 år före Kristus födelse. De tog med sig Guds Ord dit. Bibeln berättar för oss att även profeten Daniel, som levde där i landsflykt, var satt **"till herre över hela Babels hövdingdöme och till högste föreståndare för alla de vise i Babel."**⁵ Löftet om Frälsaren ledde också några hedningar till den sanna tron under den gammaltestamentliga tiden. De vise männen trodde på den sanna Guden och visste om den utlovade gudomliga Konungen. Deras resa var lång redan innan de kom till Jerusalem. De hittade inte den nyfödde Konung i Jerusalem. Det måste ha varit en stor överraskning för dem, när de förstod att Jerusalem inte ens visste att Konungen och Frälsaren hade blivit född!

Kung Herodes var en brutal härskare. Utan tveksamhet eliminerade han alla som kunde hota hans tron. Därför att Jerusalem kände honom och hans stil att styra, blev hela Jerusalem förskräckt med Herodes (v.3). Vad annat än ett blodbad kunde de vänta från honom? Och vi ser från vår text, att han hade en plan—en plan för att eliminera, för att mörda den nyfödde Konungen! **"Och han samlade folkets alla överstepräster och skriftlärda och frågade ut dem, var Messias skulle födas."** (v.4) Från Skrifterna, profeten Mika, hittade de svaret: Messias skulle födas i Betlehem (v.5). **"Då kallade Herodes i hemlighet till sig de visa männen och frågade ut dem om när stjärnan hade visat sig."** (v.7) Varför kallade han de vise männen i hemlighet till sig? Judarna kände hurdan Herodes var och visste, att han skulle inte "komma och tillbe" någon som han ansåg var ett hot mot sin tron. Herodes ville veta när barnet hade blivit fött. Han tänkte använda de vise

² 5 Mos 4:19.

³ Internet 20060102: <http://www.newadvent.org/cathen/09527a.htm>.

⁴ Sermon Studies B, p. 62.

⁵ Dan 2:48.

männen för sina onda planer. **”Sedan skickade han dem till Betlehem och sade: ”Gå och sök noga efter barnet, och när ni har funnit det, underrätta mig, så att även jag kan komma och tillbe det.”**” (v.8)

Nu hade de visa männen koordinaterna: *’Till Betlehem!’* Betlehem var en liten by jämfört med Jerusalem. De vise männen hade redan gjort en lång resa, men deras hopp och glädje växte efter varje steg. *’Snart skall vi se Konungen!’* Det var bara två timmars resa från Jerusalem till Betlehem. Efter att de hade lyssnat på Herodes begav de sig iväg och **”se, stjärnan som de hade sett gå upp gick nu före dem [...] När de såg stjärnan, uppfylldes de av mycket stor glädje.”** (v.9,10) Den stjärnan som Gud hade sänt dök upp igen! Den ledde och följde med dem till Betlehem, **”tills den stannade över den plats där barnet var.”** (v9b) Skeptikerna försöker förklara Betlehemsstjärna som planeternas konjunktion eller att det var en meteor... Sådana fenomen skulle inte ha kunnat utvisa just det enskilda huset där Jesus var. Betlehems stjärna var ett Guds underverk. Den var annorlunda än alla andra stjärnor och den ledde de vise männen till Frälsaren!

Gud har inte idag placerat någon stjärna på himlen som vi ska följa. Men Han har givit oss ett ljus till ledning... Med psalmisten kan vi säga: **”Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig.”**⁶ Petrus säger om den ofelbara Gudens ord: **”Så mycket fastare står nu det profetiska ordet för oss, och ni gör rätt i att hålla er till det som till ett ljus som lyser på en mörk plats, tills dagen gryr och morgonstjärnan går upp i era hjärtan.”**⁷ Guds ord, Bibeln, är det ljus—den stjärna—som våra själar ska följa för att hitta Jesus och det eviga livet med Honom i himmelens härlighet! Följ denna stjärna! Läs och studera din Bibel.

2. Frambär dina gåvor till Honom!

”Och de gick in i huset och fick se barnet med Maria, dess mor. Då föll de ner och tillbad det” (v.11a). Äntligen, efter all detta sökande och resande hittade de Honom! Han befann sig inte i ett slott. Han var inte bevakad av det kungliga livgardet, men Han var den Konungen till vilken stjärnan hade lett de vise männen! Nu **”de tog fram sina skatter och överlämnade gåvor till barnet: guld, rökelse och myrra.”** (v.11b)

Vi vet inte exakt hur många dagar, veckor eller månader de vise männen hade rest. De gjorde den svåra och även farliga resan med hoppet och förlitan i sina hjärtan. De prioriterade rätt. De kände inte i sina hjärtan, att de var tvungna att betala till Gud. Det var inte skatt de betalade! Dessa gåvor var gåvor som var motiverade av tron; det var deras tacksamhet mot Gud som ledde dem att visa sin tro och kärlek genom att ge dessa gåvor. De hade planerat i god tid att de skulle ge gåvor. De hade förberett dessa gåvor och packat dem så att de kunde ge dem till Konungen. Detta är ett gott exempel också för oss. Paulus rådde korintierna: **”På första veckodagen skall var och en av er hemma lägga undan och samla ihop vad han lyckas spara, så att insamlingarna inte sker först vid min ankomst.”**⁸ Bibeln säger: **”Var och en må ge vad han har beslutat sig för i sitt hjärta, inte med olust eller av tvång. Ty Gud älskar en glad givare.”**⁹ De vise människors hjärtan var fyllda med tacksamhet när de visste att de skulle se Konungen. Med glädjefyllda hjärtan gav de sina gåvor, när de till sist hittade Honom. Gud är mer intresserad av hjärtats inre attityd än den yttre handlingen när man ger sina gåvor och kollektor till Hans kyrka. De pengar, den arbetsinsats och den tid vi ger och använder för Guds rike är tackoffer som behagar Gud, när de är givna och gjorda i tron och av kärlek till Frälsaren. Vi kan inte ge Gud någonting som Han inte redan har. Han äger himlarna och jorden! Han har givit oss Sin egen Son. Han har utgjutit Sitt eget blod och förlåtit alla

⁶ Ps 119:105.

⁷ 2 Petr 1:19.

⁸ 1 Kor 16:2.

⁹ 2 Kor 9:7.

våra synder. Vårt **”liv är dolt med Kristus i Gud.”**¹⁰ Vad kan vi göra? Ja, vi kan tacka och lova Gud: **”Låt oss därför genom honom alltid frambära lovets offer till Gud, en frukt från läppar som prisar hans namn.”**¹¹ Vi kan ära Honom med vår mun genom att prisa Hans namn och genom att berätta om Hans kärlek för andra människor. Vi kan ära Honom med våra händer genom att hjälpa vår nästa och genom att ge vår tid för Hans Kyrkas arbete. Vi kan ära Honom med våra pengar och andra saker som vi har fått så att Guds ord kan rikligt bli förkunnat bland oss. Frambär dessa gåvor åt Herren för att ära Honom också i detta år som ligger framför oss.

Avslutning

Idag tillber och prisar vi vår Frälsare och Konung här i S:t Jakobs/S:t Petri församling. Må Gud den Helige Ande i Sin nåd vägleda oss med Guds ords ljus så att vi med tro i våra hjärtan tillber och ärar Honom här på jorden och att vi en dag kan komma hem till himlen och prisa Honom med alla de troende och änglarna. Vår Frälsare och Kung, Jesus Kristus, vill inte träffa dig bara på söndagarna här i kyrkan utan Han vill vara med oss **”alla dagar intill tidens slut.”**¹² Han har alltid tid för oss! Vi kan närma oss den kungliga tronen i himlen när som helst i bönen och Han är alltid redo att lyssna på oss och Han är alltid närvarande och talar till oss genom Den Heliga Skrift!

Bibeln säger, att vi troende **”lyser som stjärnor i världen, när ni [vi] håller fast vid livets ord.”**¹³ Låt oss följa de vise människors exempel och tillbedja Jesus. Låt oss också bli Guds redskap i denna världen så att vi må leda också andra—liksom Betlehems stjärna ledde de vise männen—till livets källa, till Jesus Kristus, som är vår Konung, Gud och Frälsare!

Amen.

Bön:

*Allsmäktige och evige Gud, vi tackar Dig för all den godhet och nåd du visar mot oss!
Tack att du lät en stjärna leda de vise männen till Jesus och tack att Du har lett oss till Jesus
genom att Du lät Honom bli människa och komma till oss!
Tack att Du har gjort allt!
Lov, tack, pris och ära till Dig nu och för evigt! Amen.*

den 5 januari 2007
Jan-Erik Tiri

---

¹⁰ Kol 3:3.

¹¹ Hebr 13:15.

¹² Matt 28:20b.

¹³ Fil 2:15b,16.